

مکمل راهنمای معلم درس پایه می هشتم

گروه آسیب دیده می شنوایی

دوره می ابتدایی

معاونت برنامه ریزی آموزشی و توان بخشی

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سخنی با همکاران

حمد و سپاس خداوند بلند مرتبه را که به ما توفیق داد تا بتوانیم جزوهای را به‌عنوان مکمل راهنمای معلم تهیه نموده و در اختیار شما همکاران گرامی قرار دهیم، تا از این طریق بتوانیم گامی هر چند کوچک در جهت آموزش بهتر دانش‌آموزان آسیب دیده شنوایی برداریم.

امید است با تلاش و همت شما همکاران سخت کوش، افق‌های تازه‌ای در روند بهبود کیفیت آموزش پیش روی ما گشوده شود.

این جزوه شامل **فصل ۴** می باشد که عبارتند از :

فصل اول : قرآن

فصل دوم: فارسی و کتاب نوشتاری آن

فصل سوم : مطالعات اجتماعی

فصل چهارم : تفکر و پژوهش

در درس ریاضی:

بهتر است که در صورت عدم توانایی دانش‌آموز کلاس، قسمت‌های فرهنگ نوشتن، فرهنگ خواندن و معما و سرگرمی جهت مطالعه‌ی آزاد می‌باشند.

در درس علوم:

*در هر تمرینی که از دانش‌آموز گزارش خواسته شده، در حد جملاتی که دانش‌آموز توانایی بیان آن را دارد از وی انتظار داشته باشید.

*همکاران ارجمند، در صورت توانمندی دانش‌آموزان می‌توانید مواردی را که جهت مطالعه‌ی آزاد در این جزوه لحاظ شده است به طور کامل تدریس نمایید.

*آموزگاران محترم می‌توانند پیشنهادات خود را از طریق اداره آموزش و پرورش استثنایی استان به سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور منعکس نمایند.

فصل اول / قرآن پایه هشتم

گروه آسیب دیده شنوایی

همکار گرامی

*مطالعه‌ی دقیق کتاب معلم (راهنمای تدریس) در پایه‌ی ششم جهت توجه به اجرای صحیح شیوه‌ی تدریس قبل از اقدام به طراحی تدریس الزامی می‌باشد.

*مقدمه و توصیه‌های ابتدای کتاب درسی که مخاطب آن والدین و آموزگاران می‌باشند را مطالعه نمایید.

*به تناسب موضوع درسی قرآن از وسایل کمک آموزشی مناسب استفاده گردد.

*آنچه در بیشتر قسمت‌های آموزش قرآن اهمیت دارد، کسب مهارت عملی آن است تا دانش نظری؛ برای مثال، چگونگی خواندن نماد تنوین اهمیت دارد نه تعریف آن.

* سوره ها و پیام‌های قرآنی دروس :

حفظ سوره ها و پیام‌های قرآنی الزامی نیست اما می‌تواند به عنوان فرصت تشویقی و غیراجباری برای یادگیری دانش‌آموزان در نظر گرفته شود و می‌توانید دانش‌آموزان را تشویق کنید تا درباره‌ی پیام قرآنی به صورت گروهی یا فردی، کارهای هنری مانند: نقاشی، خوشنویسی و... انجام دهند.

* انس با قرآن در خانه :

در پایان هر درس ، تمرین‌هایی به عنوان انس با قرآن در خانه داده شده است . این بخش ، تکلیف دانش‌آموزان است و باید آموزگار بر انجام آن توسط دانش‌آموزان، نظارت داشته باشد. و در پایان جلسه‌ی آموزشی هر درس از کتاب درسی ، در پوشه‌ی کار دانش‌آموزان ثبت می‌شود.

*عبارات قرآنی:

تعدادی از عبارات قرآنی که در جلسه اول و سوم آمده و حجم زیادی را دربرگرفته است را می‌توانید با توجه به توانایی دانش‌آموزان در حد ۲الی ۳ سطر روخوانی کنید.

* یک نکته از هزاران:

نکته‌ای جالب، جذاب و چه بسا اعجاز گونه از قرآن کریم که با آیات همان درس مرتبط است.

* ضرورت آموزش قرآن توسط آموزگار پایه و دلایل آن :

۱. هم خوانی با منطق کلی ضرورت تک معلمی در دوره ابتدایی

۲. شناخت و ارتباط بیشتر آموزگار پایه با دانش آموزان

۳. استفاده از فرصت‌های مناسب برای برقراری ارتباط میان دروس فقط برای آموزگار پایه ممکن است.

۴. امکان تنظیم فاصله جلسات تدریس در طول هفته فراهم می‌شود و دیگر لزومی ندارد درس قرآن در دو ساعت پشت سر هم و در یک روز برگزار شود.

در بیان قصص قرآنی توجه به نکات ذیل ضروری است :

۱- برای آشنایی و انس هر چه بیشتر با قرآن، لازم است آموزگاران به نحو مطلوب (زیبا، جذاب و با استفاده از وسایل کمک آموزشی مناسب مانند : تصاویر، عکس، لوح فشرده، فیلم و...) آن را ارائه نمایند.

۲- هنگام قصه‌گویی چیدمان دانش‌آموزان طوری باشد تا بر چهره‌ی مربی و تصاویر تسلط و اشراف داشته باشند.

۳- هنگام بیان قصص قرآنی بهتر است آموزگار ظاهری آراسته و شاداب داشته و از حالت چهره‌ی خود برای نشان دادن حالت و احساسات شخصیت‌های داستان استفاده نماید.

۴- پیشنهاد می‌شود، به تناسب موضوع قصص، در هنگام قصه‌گویی از اشاره‌های طبیعی که برای دانش‌آموزان جالب و لذت بخش می باشد، استفاده نمایید.

۵- به کمک تصاویر، داستان‌های مربوطه را به زبان کودکانه برای دانش‌آموزان تعریف نمایید.

۶- در پایان قصه دانش‌آموزان را برای نتیجه‌گیری مناسب از قصه هدایت نمایید.

۷- دانش‌آموزان را تشویق کنید تا بخش‌هایی از داستان را نمایش دهند یا نقاشی کنند.

۸- متن داستان‌ها صرفاً "جهت آگاهی همکاران گرامی می‌باشد و از دانش‌آموزان فقط تصویرخوانی داستان‌ها خواسته شود.

درس دوم :

جلسه چهارم در قسمت " یک نکته از هزاران " با عنوان " حتی یک وجب خاک " بهتراست که در صورت عدم توانایی دانش آموزان کلاس ، می توانید از آن ها تاریخ و توضیحات عملیات را نخواهید و فقط به تطابق نام عملیات ها با نام سوره های قرآن اشاره شود. که این درس در رابطه با سوره ی فتح است و عملیاتی با نام فتح در جدول آمده است.

درس سوم :

جلسه سوم در قسمت " پیام قرآنی " با عنوان " به کمک شعر... " بهتراست که در صورت عدم توانایی دانش آموزان کلاس ، در حد درک مطلب ترجمه پیام قرآنی این قسمت کار شود.

درس پنجم :

جلسه چهارم در قسمت " یک نکته از هزاران " با عنوان " گسترش آسمان ... " بهتراست که در صورت عدم توانایی دانش آموزان کلاس جهت مطالعه ی آزاد در نظر گرفته شود.

درس هشتم :

جلسه چهارم در قسمت " یک نکته از هزاران " با عنوان " مردان پارسی " بهتراست که در صورت عدم توانایی دانش آموزان کلاس جهت مطالعه ی آزاد در نظر گرفته شود.

درس چهاردهم :

جلسه دوم در قسمت " یک نکته از هزاران " با عنوان " همه تسبیح گوی او " بهتراست که در صورت عدم توانایی دانش آموزان کلاس جهت مطالعه ی آزاد در نظر گرفته شود.

فصل دوم / فارسی پایه هشتم

گروه آسیب دیده شنوایی

همکارگرمی

راهنمای حاضر به منظور تسهیل در امر آموزش کتاب فارسی طراحی شده است و جهت بهره مندی بیشتر،

توجه ی همکاران محترم به موارد زیر معطوف می گردد:

از طرح سوالات متن خودداری شود.

در متن املا از ابیات استفاده نشود.

معنای عبارات کهن فقط در حد تمرینات کتاب نوشتاری مورد ارزشیابی قرار گیرد.

*قسمت درس آزاد :

- در این قسمت بهتر است به موضوعهای محلی، بازی ها و... پرداخته شود.

*قسمت بخوان و بیندیش :

- در این قسمت بهتر است در حد "روان خوانی" تمرین شود.

*قسمت بخوان و حفظ کن :

- در این قسمت بهتر است در حد "روان خوانی" تمرین شود.

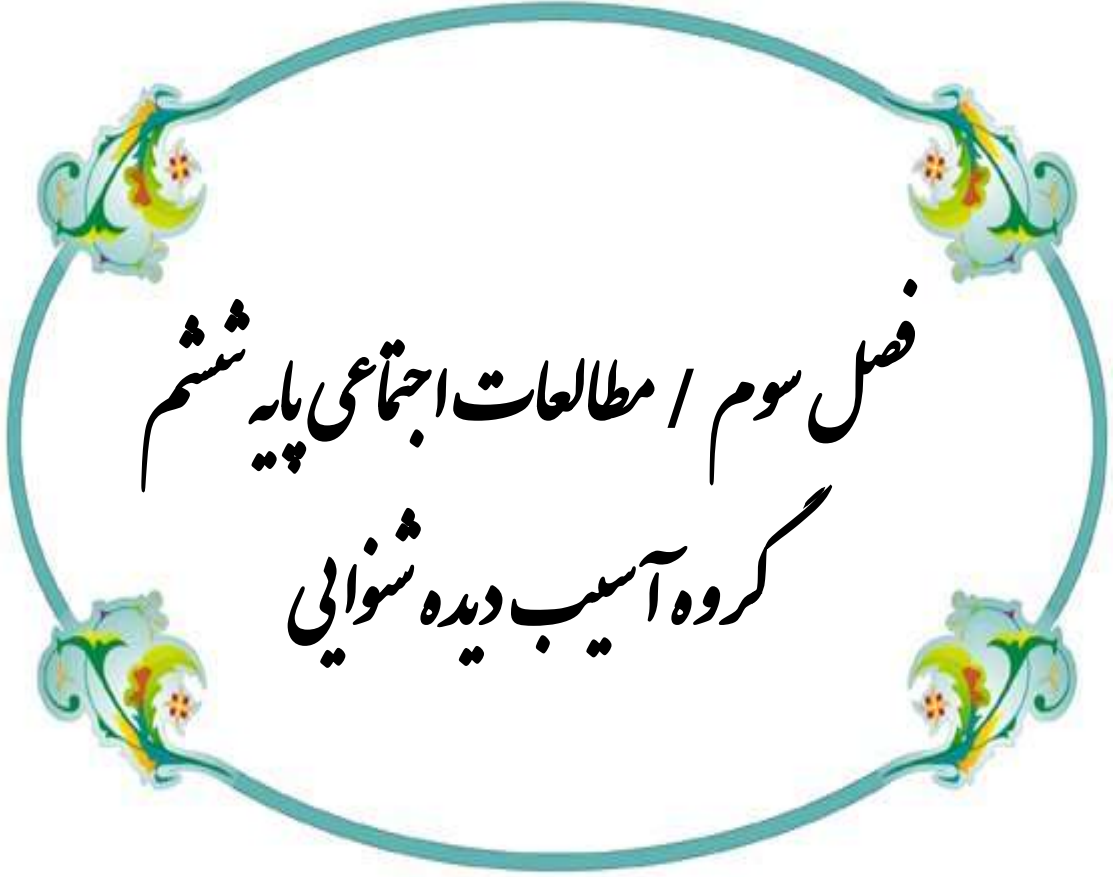
*قسمت حکایت :

- در این قسمت بهتر است در حد "روان خوانی" تمرین شود.

* مواردی از تمرین‌های کتاب نگارش فارسی که جهت مطالعه آزاد در نظر گرفته شده، در جدول زیر آمده است.

شماره درس	عنوان درس	شماره فعالیت	شماره صفحه	عنوان فعالیت
اول	معرفت کردگار	کارگاه نویسندگی ۱	۱۰	بهار و زیبایی های آن ...
اول	معرفت کردگار	کارگاه نویسندگی ۳	۱۱	ضرب المثل ((شکر نعمت ...
دوم	پنجره های شناخت	کارگاه نویسندگی ۲	۱۵	اکنون، درباره ی موضوعی که ...
سوم	هوشیاری	نگارش ۲	۲۲	الف و ب...
سوم	هوشیاری	کارگاه نویسندگی ۲	۲۳	بعد از یک مهمانی ...
سوم	هوشیاری	کارگاه نویسندگی ۳	۲۴	مفهوم ضرب المثل ...
چهارم	داستان من و شما	نگارش ۱	۲۶	به عنوان یک ایرانی ...
چهارم	داستان من و شما	نگارش ۲	۲۶	با استفاده از واژه های ...
چهارم	داستان من و شما	کارگاه نویسندگی ۲	۲۷	داستان کوتاهی از زبان خط ...
چهارم	داستان من و شما	کارگاه نویسندگی ۳	۲۸	جدول زیر را ...
پنجم	هفت خان رستم	کارگاه نویسندگی ۲	۳۲	چشمان خود را ببند ...
پنجم	هفت خان رستم	کارگاه نویسندگی ۳	۳۳	برداشت خود را از ضرب المثل ((نوش دارو...)
ششم	ای وطن	کارگاه نویسندگی ۳	۴۰	درباره ی ضرب المثل ((با دوستان ....
هشتم	دریا قلی	نگارش ۲	۴۶	من با خواندن این درس ...
هشتم	دریا قلی	کارگاه نویسندگی ۳	۴۷	فهم خود را از ضرب المثل ((هر که بامش ...
نهم	رنج هایی کشیده ام که که مپرس	نگارش ۱	۵۴	متن زیر را تا سه سطر ...
نهم	رنج هایی کشیده ام که که مپرس	نگارش ۲	۵۴	واژه های زیر را به ترتیب ...
نهم	رنج هایی کشیده ام که که مپرس	کارگاه نویسندگی ۲	۵۵	شخصیت دهخدارا ...

شماره درس	عنوان درس	شماره فعالیت	شماره صفحه	عنوان فعالیت
نهم	رنج هایی کشیده ام که که می‌رس	کارگاه نویسندگی ۳	۵۶	فهم خود را از ضرب المثل ((کار نیکو ...
دهم	عطار و جلال الدین محمد	کارگاه نویسندگی ۲	۶۰	برداشت خود را از چو خواهی ...
دوازده	دوستی و مشاوره	کارگاه نویسندگی ۲	۷۱	ضرب المثل تا پول داری ...
چهاردهم	راز زندگی	نگارش ۱	۷۷	با استفاده از جان بخشی ...
چهاردهم	راز زندگی	نگارش ۳	۷۷	تصور کنید در یک باغ پر گل...
چهاردهم	راز زندگی	کارگاه نویسندگی ۱	۷۸	حکایت محبت ...
پانزدهم	میوهی هنر	نگارش ۱	۸۴	داستان شعر را به نثر ساده ....
پانزدهم	میوهی هنر	کارگاه نویسندگی ۱	۸۵	پایان داستان درخت علم ...
پانزدهم	میوهی هنر	کارگاه نویسندگی ۲	۸۵	شعر شیر خدا ...
پانزدهم	میوهی هنر	کارگاه نویسندگی ۳	۸۵	دریافت خود را از ضرب المثل ((مار گزیده ...
شانزدهم	آداب مطالعه	کارگاه نویسندگی ۱	۸۹	ضرب المثل ((کبوتر با ...
شانزدهم	آداب مطالعه	کارگاه نویسندگی ۲	۸۹	دریافت خود را از ضرب المثل ((این دغل ...
شانزدهم	آداب مطالعه	کارگاه نویسندگی ۳	۸۹	دو ضرب المثل ...
هفدهم	ستاره‌ی روشن	کارگاه نویسندگی ۱	۹۳	حکایت ((نردبان فروش...

فصل سوم / مطالعات اجتماعی پایه ششم
گروه آسیب دیده شنوایی

همکار گرامی

جهت بهره‌مندی بیشتر به موارد زیر توجه گردد:

*این کتاب شامل ۱۲ فصل و ۲۴ درس می باشد. که درس ۲۰ با عنوان " مطالعه موردی " جهت مطالعه‌ی آزاد در نظر گرفته شده است.

*در پایان کتاب، کاربرگ‌های فعالیت قرار گرفته است که جزء کتاب درسی و در برگیرنده‌ی بخشی از محتوا می باشد که حین تدریس توسط دانش‌آموزان در کلاس تکمیل می گردد.

*بخش‌هایی از کتاب که با عنوان « مطالعه برای انجام فعالیت » مشخص شده است جهت مطالعه آزاد در نظر گرفته شده است.

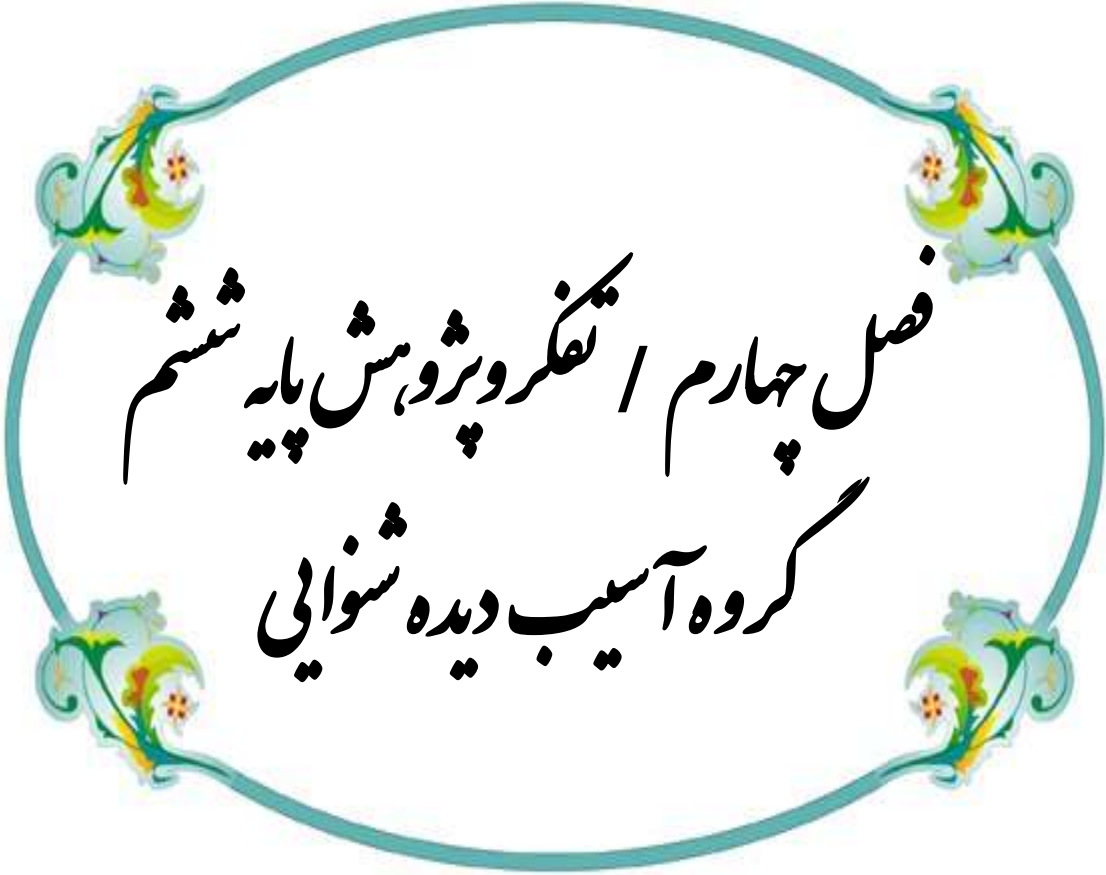
*آموزگاران عزیز در نظر داشته باشند که نیازی به طرح سوال از متن درس نمی باشد. لذا از دادن سوال متن در ارزشیابی پایانی هر نوبت خودداری شود.

*تمامی فعالیت‌های دانش‌آموزان در کلاس و خارج از کلاس در قالب پوشه کار، کاربرگ‌ها، کارهای عملی و ... نمره‌ی مستمر را تشکیل خواهد داد. بنابراین ارزشیابی مستمر به معنای آزمون‌های مکرر کتبی نمی باشد.

عناوینی که در کتاب مطالعات اجتماعی جهت مطالعه آزاد معرفی شده‌اند.

شماره درس	عنوان درس	شماره تمرین	شماره صفحه	شرح تمرین
۱	دوستی	فعالیت ۴	۱۳	معنی این ابیات ...
۲	آداب دوستی	فعالیت ۲	۱۶	کاربرگه ی شماره او ۲...
۲	آداب دوستی	فعالیت ۳	۱۶	معنی این شعر چیست ...
۳	تصمیم گیری چیست؟	فعالیت ۲	۱۹	خاطره ی کوتاه...
۴	چگونه تصمیم بگیریم؟	فعالیت ۴	۲۴	با یکی از افراد...
۶	محصولات کشاورزی از تولید به مصرف	فعالیت ۴	۳۲	مساحت باغ آقای رضوانی...
۷	طلای سیاه	فعالیت ۴	۴۰	بحث گروهی...
۸	انرژی را بهتر مصرف کنیم.	فعالیت ۷	۴۴	تصور کنید شما ۵۰ سال بعد...
۱۰	چه عواملی موجب گسترش ...	فعالیت ۱	۵۶	کاربرگه ی شماره ۱۳...
۱۱	اصفهان نصف جهان	فعالیت ۵	۶۳	فرض کنید دوستی در خارج ...
۱۲	چرا فرهنگ و هنر در دوره های ...	فعالیت ۲	۶۶	به طور گروهی روی یک کاغذ ...
۱۲	چرا فرهنگ و هنر در دوره های ...	فعالیت ۳	۶۶	کاربرگه ی شماره ۱۵ و ۱۶...
۱۸	دریا نعمت خداوندی	فعالیت ۵	۹۵	الف و ب
۱۸	دریا نعمت خداوندی	فعالیت ۶	۹۶	الف و ب

شماره درس	عنوان درس	شماره تمرین	شماره صفحه	شرح تمرین
۱۹	همسایگان ما	فعالیت ۵	۱۰۲	فکر کنید چرا نوروز ...
۲۱	استعمار چیست ؟	فعالیت ۲	۱۱۰	به طور گروهی کاربرگه ی شماره ۲۶
۲۱	استعمار چیست ؟	فعالیت ۳	۱۱۱	بحث گروهی ...
۲۲	مبارزه مردم ایران با استعمار	فعالیت ۱	۱۱۲	شرح حال شخصیت های ...
۲۳	خرمشهر در چنگال دشمن	فعالیت ۵	۱۲۰	شعر معروف " ممد نبودی " .....
۲۴	خرمشهر در دامان میهن	فعالیت ۲	۱۲۲	به طور گروهی یکی ....

فصل چهارم / تفکر و پژوهش پایه هشتم
گروه آسیب دیده شنوایی

همکارگرمی

جهت بهره‌مندی بیشتر به موارد ذیل معطوف گردد :

*از بین فعالیت‌های کتاب تفکر و پژوهش به انتخاب آموزگار کلاس، ماهانه دو فعالیت از کتاب در کلاس تدریس شده و نحوه عملکرد دانش‌آموز در جدولی که در زیر آمده است، ثبت می‌گردد.

*برگه‌ی ثبت مشاهدات:

برای هر فعالیت که تدریس می‌گردد به تعداد دانش‌آموزان تکثیر و تکمیل می‌شود، بنابراین ماهانه دوبرگه برای دو فعالیت تدریس شده از جانب معلم در پوشه کار دانش‌آموز تکمیل و ثبت می‌شود.

* خودارزیابی‌ها :

بهتر است در صورت عدم توانایی دانش‌آموز کلاس، این قسمت جهت مطالعه‌ی آزاد می‌باشد.

جدول نمره‌دهی درس تفکر و پژوهش

نیم سال دوم		نیم سال اول	
۱۰ نمره	۱۰ نمره	۱۰ نمره	۱۰ نمره
چگونگی انجام فعالیت های	برگه‌های ثبت	چگونگی انجام فعالیت های	برگه‌های ثبت
کتاب کار	مشاهدات	کتاب کار	مشاهدات

برگه‌ی ثبت مشاهدات درس تفکر و پژوهش ویژه‌ی دانش‌آموزان گروه آسیب دیده شنوایی

نام و نام خانوادگی دانش‌آموز : .....

عنوان فعالیت : .....

ردیف	عملکرد	مقیاس	خیلی خوب	خوب	قابل قبول	نیاز به تلاش بیشتر	ملاحظات
۱	هنگام مشاهده‌ی فیلم به خوبی دقت می‌کند.						
۲	به سوالات معلم پاسخ می‌دهد.						
۳	نظرات خود را به خوبی بیان می‌کند.						
۴	آداب گفت‌وگو در کلاس را رعایت می‌کند.						
۵	متوجه تفاوت‌ها و تشابهات هست.						
۶	راه‌های یافتن پاسخ سوال را تشخیص می‌دهد.						
۷	به روشهای مختلف اطلاعات را جمع‌آوری می‌کند.						
۸	از عملکرد عجولانه و بدون فکر پرهیز می‌کند.						
۹	در برخورد با مسائل زود قضاوت نمی‌کند.						
۱۰	قادر به توضیح احساسات و تجربیات و ارزیابی خود می‌باشد.						
فراوانی (تعداد) هر ستون							